

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt X. Ecclesiastici svnt Aliorum Iudices.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

CAPVT X.

ECCLESIASTICI SVNT ALIO-
rum Iudices.

VT Sacerdotum iudicio acquiescatur non sine *Veteris testa-*
 grauiissimi supplicij comminatione mandat *menti sacer-*
 Deus Deut. 17. v. 8. Si difficile & ambiguum apud te iudicium *dotes, iudices*
 esse per spexeris inter sanguinem & sanguinem, causam & cau-
 sam, lepram & lepram: & iudicium intra portas tuas videris ver-
 ba variari: surge & ascende ad locum, quem elegerit Dominus
 Deus tuus. Veniesque ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudi-
 cem qui fuerit illo tempore: queresque ab eis, qui indicabunt ti-
 bi iudicij veritatem. Et facies quodcumque dixerint, qui praesunt
 loci, quem elegerit Dominus, & docuerint te iuxta legem eius;
 sequerisque sententiam eorum, nec declinabis ad dexteram ne-
 que ad sinistram. Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdo-
 ti imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, & decre-
 to iudicis, morietur homo ille, & auferet malum de Israel: cun-
 ctusque populus audiens timebit, vt nullus deinceps intumescat
 superbia. Et rursum Deut. 21. v. 5. Accedent sacerdotes filij Leui,
 quos elegerit Dominus Deus tuus vt ministrarent ei, & benedicant
 in nomine eius, & ad verbum eorum, omne negotium, & quid-
 quid mundum, vel immundum est, iudicetur. Quo nomine
 Iosaphati Regis pia prudētia & prudens laudatur pie-
 tas. 2. Paralip. 19. v. 8. In Ierusalem quoque constituit Iosaphat
 Leuitas, & sacerdotes, & principes familiarum ex Israel, vt iu-
 dicium & causam Domini iudicarent, habitatoribus eius. E-
 zech. 44. v. 23. & 24. Et populum meum docebunt, quid sit inter
 sanctum & pollutum, & inter mundum & immundum ostē-
 dent eis. Et cum fuerit controuersia, stabunt in iudicijs meis &
 iudicabunt leges meas, & praecepta mea in omnibus solemnita-
 tibus meis custodient, & sabbata mea sanctificabunt.

Sacerdotes etiam nouae legis Iudices creauit Sal- *Notis testa-*
 uator
 Z 5

menti sa-
cerdotes iu-
dices.

Sacerdotes
vice Christi
iudicant.

Quod medi-
cina igno-
rat non cu-
rat.

Sacerdos
caelestis iu-
dex.

uator, vt ex Euangelio probat sancta synodus Tridentin-
session. 14. cap. 1. cum ait: Dominus sacramentum poenitentiae
tunc precipue instituit, cum à mortuis excitatus, insufflauit in
discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctum: quorum
remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis,
retenta sunt. Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis,
potestatem remittendi, & retinendi peccata, ad reconciliandos
fideles, post Baptismum lapsos, Apostolis, & eorum legitimis suc-
cessoribus fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consen-
sus semper intellexit. Et capite quinto. Dominus noster JE-
SVS CHRISTVS, è terris ascensurus ad caelos, sacerdotes
sui ipsius vicarios reliquit, tanquam praesides, & iudices, ad quos
omnia mortalia crimina deferantur, in quae CHRISTI fide-
les ceciderint; quo pro potestate clauium, remissionis aut re-
tentionis peccatorum, sententiam pronuntiant. Constat enim
sacerdotes iudicium hoc, incognita causa, exercere non potuis-
se, neque aequitatem quidem illos in poenis iniungendis seruare
potuisse, si in genere duntaxat, & non potius in specie, ac singul-
latim, sua ipsi peccata declarassent. Et capite sexto affirmat,
quod absolutio sacerdotis sit instar actus iudicialis, quo ab ipso
velut à iudice sententia pronuntiat.

§. Stupet hanc sacerdotum dignitatem sanctus
Ioannes Chrysostomus homilia quinta de verbis Isaia, Vidi
DOMINVM. Sacerdotium, ait, principatus est, ipso etiam
regno venerabilius ac maius. Ne mihi narres purpuram, neque
diadema, neque vestes aureas, umbra sunt isthaec omnia, persi-
que sterculis leuiora. Omnis enim, inquit, gloria flos gramini,
etiamsi ipsam gloriam regalem dixeris. Ne, inquam, mihi nar-
res ista, sed si vis videre discrimen, quantum absit rex à sacer-
dote, expende modum potestatis virique tradita, videbis sacer-
dorem multo sublimius rege sedentem. Quamquam enim nobis
admirandus videtur thronus regius ob gemmas affixas, &
aurum quo obcinctus est: tamen rerum terrenarum admini-
strationem sortitus est, nec vltra potestatem hanc praetera-
quicquam habet auctoritatis. Verum sacerdoti thronus in
caelis

cælis collocatus est, & de cælestibus negotijs pronuntiandi habet auctoritatem. Quis hæc dicit? Ipse cælorum rex: Quæcunque ligaueritis super terram, erunt ligata & in cælis: & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta & in cælis. Quid cum hoc honore conferri possit? A terra iudicandi principalem auctoritatem sumit cælum. Nam iudex sedet in terra, Dominus sequitur seruum, & quicquid hic in inferioribus iudicari, hoc ille in superis comprobatur.

§. Ex quibus manifestum est Sacerdotes veteres fuisse iudices, non tantum in causis sacris, sed etiam civilibus, imo & in causa homicidii, hoc enim significat Deus, cum ait, Deut. 17. v. 8. inter sanguinem & sanguinem, hoc est inter homicidium & homicidiū, an fuerit voluntarium, vel inuoluntarium, ideoq; morte puniendum, vel non puniendū. Inter causam & causam, nū iusta sit vel iniusta. Inter lepram vel non leprā, an sit lepra munda nō arcens à sacris, vel imunda à sacris prohibēs. Quod idē liquet, Deut. 21. v. 5. vbi de occulto homicidio agens Moses. Accedant, ait, ad sacerdotes, & c. & ad verbum eorū omne negotium, & quicquid mūdum vel immundū est, iudicetur. Et Ezech. 4. 4. v. 2. 4. Cū fuerit controuersia, stabūt in iudiciis meis, & iudicabūt. Quin & hoc eod. loco Deut. 17. v. 12. expresse dicit. Qui superbierit nolēs obedire sacerdotis imperio & c. morietur. Philo l. 3. de vita Mosis docet. Mosen ex cōsilio sacerdotū, q de more ei affidebāt, dānasse ad mortē hominē q ligna in sabbato collegerat. Nū. 15. v. 35.

§. Neq; noui testam. sacerdotes tm de spiritalib. causis, sed et prophanis iudicarunt, vt planū est ex S. Clem. l. 2. const. Apost. c. 49. 50. 51. qui & ep. 1. ad Iacob. frat. Domini. Si quis, inquit, fratres negotia habēt inter se, apud cognitores sacri-
line iudicent, sed apud presbyteros ecclesia quicquid est illud, dirimatur, & omnimodo obediant statutis eorum. Quod & S. Alex. a. P. papa ostendit ep. 1. Quæcunq; inquit, contentiones inter Christianos orta fuerint ad ecclesiam deferantur, & ab Ecclesiasticis viris terminentur, & si obedire noluerint, quousq; obediant, à liminib. S. Eccles. excludantur.

Prisci sacerdotes etiam in civilibus controuersis iudices.

In noua etiam lege civiles lites diiudicantur a sacerdotibus.

§. I.

Egregium
Constantini
Imperat fa-
cinus.

§. Idem simul & facto & decreto probat Con-
stantinus Magnus, qui ut est apud Ruff. lib. i. hist. c. 2. In
eo, inquit, Concilio Nicano admirabile factum principis non
puto reticendum. Etenim cum ex omnibus pene locis Episcopi
conuenissent, & (ut fieri solet) diuersis ex causis inter se iurgia
quadam detulissent, interpellabatur frequenter à singulis, offe-
rebanturque libelli, culpæ proferebantur, & magis ad hæc quam
ad id, pro quo ventum fuera, animos dabant. At ille videns quod
per huiusmodi iurgia causa summi negotij frustraretur, diem
certum statuit, qua vnusquisque episcoporum, si quid querimonia
habere videretur, deferret, & quum resedisset, suscepit à sin-
gulis libellos, quos simul omnes sinu suo continens, nec in eis
quid contineretur, aspiciens, ait ad episcopos, Deus vos constituit
sacerdotes, & potestatem vobis dedit de nobis quoque iudicandi,
& ideo nos à vobis rectè iudicamur, vos autem non potestis ab
hominibus iudicari. Propter quod Dei solius inter vos expecta-
re iudicium, & vestra iurgia, quæcunque sunt, ad illud diuinum
referuntur examen. Vos etenim nobis à Deo dati estis dñj, &
conueniens non est, ut homo iudicet deos, sed ille solus de quo scri-
ptum est: Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem deos
discernit, & ideo his omisissis, illa qua ad fidem Dei pertinent ab-
que vlla animorum contentione distinguite. Cum hæc dixisset
omnes simul querimoniarum libellos iussit exuri, ne innotesceret
vlli hominum simultatio sacerdotum.

Ad Ecclesia-
sticum tri-
bunal pro-
uocatio.

§. De quo eodem Constantino Imperatore Tripartita
historia cap. 9. Indicium maximum reuerentiæ pijs Principibus
circa reregionem fuit, quia vbique administrantium sententias
imperfectas esse voluit, & ad episcopos per appellationem refu-
giendum esse sanciuit, si qui vellent ciuiles iudices refutare: fir-
mam vero illorum iudicans sententiam, potiorẽque iudicium
aliorum; tanquam ab Imperatore prolatam ab omnibus ob-
seruandam. Id & postea lege Cæsarea Theodosij Imper-
atoris II. q. I. cap. Quicunque, quam ibidem confir-
mauit Carolus Magnus cap. volumus, stabilitum est,
nimirum ut quisque, siue reus, siue actor, possit, reli-
cto tri-

